

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tokluk hissi vermeyen ve kanserden kalp hastalıklarına ve karaciğer yetmezliğine kadar birçok kronik hastalığa yol açtığı ileri sürülen nişasta bazlı şeker (NBS), birçok ülkede yasaklanırken, Ülkemizde halen kotanın artırılmasının nedenlerinin araştırılması ve belirlenen kotanın düşürülmesi konusunda Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.04.06.2013

(1)Ali Öz

Mersin Milletvekili

Mehmet Sandır	Mersin Mu.	
Nezhat Kortunaz	İsparta mu	
Zehal Tepe	Ankara	
Hasan Huseyin Türkoğlu	Osmaniye	
Kemalettin SILMAR	Afyonkarahisar	
Cemalettin SİMSEK	SAMSUN	
Özcan YENİÇEKİ	ANKARA	
Ramih Bal	KONYA	
Şerif Özer	İzmir	
Ali UZUNKUMLU	Aydın	
Emir GINAR	Kastamonu	
MESUR DEDEOĞLU	KAHRAMANMARAŞ	
Enver ERDEM	Elazığ	
Küfle Türkkan	Kocaeli	
F. Samih ZALAN	Gaziantep	
Mustafa KALAYCI	KONYA	
Yusef Halacıoğlu	Kayseri	
Nesret ÖZENOĞLU	BURSA	
Murat Başsesli	İST	
Bahattin Şeker	BİLECİK	
Kuherren VANU	ADANA	

GEREKÇE

Ülkemizde şeker üretimi şeker pancarına dayalı olarak yapılmaktadır. Şeker pancarına dayalı şeker üretimi hem çevre sağlığı (pancar havayı en fazla temizleyen bitkilerden biridir) hem de yarattığı istihdam nedeniyle büyük önem taşımaktadır. Dahası insan tüketimine en uygun olan pancar şekeridir ve bizim ülkemizdeki endüstri de şeker pancarı üzerine kuruludur.

"Nedendir bilinmez", 2001 yılında şeker üretimimize bir "mısır şurubu" kotası kondu. "Şeker üretiminin yüzde 7,5'i nişasta bazlı şekerlere dayalı olacak" diye başlayan bu yaklaşım, ertesini yıl yüzde 15'e yükseltildi. Türkiye'de bu üretimi destekleyecek kadar çok mısır yetiştirilmediğinden bu kez GDO'lu mısırlar ithal edilmeye başlandı. Oysa mısırdan elde edilen şurupta daha çok (glikozun dört misli) früktoz bulunmaktadır. Ülkemizde bütün meşrubat, bisküvi sanayinde ve ucuz tatlı yapımında kullanılmaktadır.

Früktoz insan metabolizması için uygun bir şeker türü değildir. Şeker metabolizmasını düzenleyen insülin salgısını etkilememekte, "doyum hissi" oluşmadığından, bir yönden tüketimin artışına neden olurken, diğer yönden de sağlık açısından ciddi riskleri beraberinde getirmektedir. Vücuda alınan früktoz hızla bir yağ olan trigliseride çevrilmekte. İç organlarda ve yağ dokusunda depolanmaktadır.

Mısır şurubundan elde edilen yüksek früktoz içerikli şeker, iç organlar ve karın içi yağlanmasının en önemli nedenlerinden birisidir. Bu yağlanmanın "metabolik sendrom" olarak bilinen tablonun oluşmasına ciddi katkısı bulunmaktadır. Nitekim şeker hastalığı ülkemizde son yıllarda ciddi bir artış göstermiştir. Mısır şurubu ve pankreas kanseri ilişkisi, çok açık ve güçlü bilimsel deliller, bugüne dek yapılan pek çok araştırma, doğanın dışına taşmış şeker metabolizmasının pankreas kanserine neden olduğunu göstermiştir.

2012-2013 Pazarlama Yılında Nişasta Kökenli Şekerler İçin Şeker Kurulu Tarafından Ayrılan Kotanın yüzde 38 Oranında Artırılması Hakkında Karar Resmi Gazete' de yayımlanmıştır. Buna göre 2012-2013 pazarlama yılında nişasta kökenli şekerler için Şeker Kurulu tarafından 244 bin 400 ton olarak belirlenen kota yüzde 38 oranında artırılmıştır.

Tokluk hissi vermeyen ve kanserden kalp hastalıklarına ve karaciğer yetmezliğine kadar birçok kronik hastalığa yol açtığı ileri sürülen nişasta bazlı şeker (NBŞ), Fransa, Hollanda ve İngiltere'de yasaklanmıştır. Avrupa'da kişi başına NBŞ tüketim 1-1,5 kilo, Türkiye'de ise 6 kilo civarındadır.

Bir yandan Türkiye'ye sokulmak istenen GDO'lu piriçler engellenmeye çalışılırken, diğer yandan mısır şurubundan şeker üretimine verilen kotalar neden artırılıyor?

Birçok gıda ürünü etiketinde 'früktoz' uyarısı bulunmamaktadır. Gıda üreticilerinin denetlenmediği, gıda etiketlerinin üzerinde uyarı bulunmadığı, etiketteki uyarıların keyfi olarak yapıldığı bu nedenle de 'obez ve hasta bir nesille karşı karşıya kaldığımızı görüyoruz. Bu tip şekerlerle üretilen gıdaların günde ne kadar tüketileceği, kişinin yaşına, ağırlığına, boyuna, yaktığı kaloriye, kadın veya erkek olmasına göre değişmektedir. AB ülkelerinde gıda etiketlerinde üzerinde bu miktarları yazan uyarılar bulunmaktadır. Türkiye'de de bir an önce bu uygulamanın hayata geçmesi, halkın bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, nişasta bazlı şeker sağlık açısından da çok ciddi bir risk faktörüdür. % 2'lik nişasta bazlı şeker kotası bulunan ABD'nin içine düştüğü içler acısı durumu açıkça ortaya koymaktadır. Kota Avrupa'da yüzde 0,5'in altında, ülkemizde ise yüzde 15 dir. Şeker Kurumu vatandaşlarının sağlığını düşünmeli ve nişasta bazlı şeker kotasını en fazla yüzde 1 seviyesine indirilmelidir. Meşrubat ve bisküvi endüstrisinin şeker gereksinimi sükrözdan (pancar şekeri) karşılanmalıdır. Ülkemizde halen bir pankreas kanseri salgını yaşanmaktadır. Oysa hastalıkların kontrolünde tedavi değil, önlemek önemlidir. Hastalık bir kere ortaya çıkınca tedavisi hem manen hem madden güç bir süreçtir.